

27.4.2026

KaivNro K8529

Tukes 8967/10.03.06/2025

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (621/2011) 40 §:n nojalla

kaivospiiriä koskevan kuulutusasiakirjan

Yhtiö: Lesel Oy
Kaivospiiri ja KaivNro: Kalkkisilta K8529
Alueen sijainti: Salo

Kuvaus kuulutusasiakirjasta

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavien tarpeellisten määräysten tarkistaminen

Mielipiteet ja muistutukset

Mielipiteet ja muistutukset kuulutusasiakirjasta voi lähettää 3.6.2026 mennessä KaivNro K8529 mainiten Tukeisiin, osoitteeseen PL 66, 00521 Helsinki tai sähköisesti osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi

Kuulutuksen nähtävilläolo

Kuulutusasiakirjat ovat nähtävänä Tukesin verkkosivuilla
<https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>

Lisätietoja: kaivosasiat@tukes.fi tai Maria Kivi, puh. 029 5052 132

Kuulutettu 27.4.2026

Pidetään nähtävänä 3.6.2026 saakka.

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta.

KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Kaivoslaki (621/2011) 52 §

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukesin) laatima yhteenveto kuultavasta kohteesta

Kaivospiirin haltija

Lesel Oy
y-tunnus: 2063579-1
Salo, Suomi

Yhteystiedot:

Lesel Oy
Hästöntie 487
25500 Perniö

Lisätietoja antaa:

Pekka Leikkonen, puh. 0400 744584

Kaivospiiri

Kalkkisilta (KaivNro K8529)

Sijainti

Salo (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

Kuulemisen peruste ja asian vireille tulo

Kuulemisen peruste on kaivoslain (621/2011) 52.3 §, 108 § ja 109 §.

Tukes viittaa Kalkkisilta-kaivospiirille 5.5.2020 annettuun lupamääräykseen 2 (Päätös kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta):

Lupamääräykset tarkistetaan 1.8.2025. Tarkistusajankohtaa voidaan aikaistaa, jos kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia.

Lupamääräysten tarkistamisasia on laitettu vireille 11.7.2025, kun Tukes on pyytänyt kaivosyhtiöltä tarpeelliset selvitykset ottaen huomioon kaivoslakiin 1.6.2023 tehdyt muutokset (505/2023). Kaivosyhtiö on 28.11.2025 toimittanut Tukesille vaaditut selvitykset. Selvitysten viimeisimmät päivitykset on toimitettu 23.4.2026.

Kaivosluvassa annettaviin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisiin määräyksiin liittyvä kaivoslainsäädäntö

Kuulutusasiakirjan liitteessä 2 on esitetty lupamääräysten tarkistamisen perusteena olevat kaivoslain kohdat (52.3 §, 108 § ja 109 §) sekä lainkohtien yksityiskohtaiset perustelut hallituksen esityksistä HE 273/2009 ja HE 126/2022, joista jälkimmäinen sisältää perustelut kaivoslain muuttamista (505/2023, tullut voimaan 1.6.2023) koskien.

Tukesin 5.5.2020 antamat lupamääräykset ja perustelut koskien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä Kalkkisilta-kaivospiirille

Lupamääräys 1

Kaivosluvan haltijan on asetettava 5 000 euron suuruinen vakuus omavelkaisena pankkitakauksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Määrätyllä kaivosvakuudella alue saatetaan kaivoslain mukaisesti yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon.

Kaivosvakuudella katetaan seuraavat kaivostoiminnan lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteet:

- alueen aitaaminen (250 m)
- vesiputken purkaminen ja muut pienimuotoiset purkamiset

Alueelle ei sijoiteta varsinaisia kiinteitä rakennelmia. Tieverkosto jätetään palvelemaan mm. alueen metsätalouden tarpeita ja vapaa-ajan käyttöä.

Määrätty kaivosvakuus on asetettava kaivosviranomaiselle 3 kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamisesta.

Kaivosvakuuden suuruus tarkistetaan uudelleen 5 vuoden kuluttua, mutta nykyisten suunnitelmien mukaan lopullisen vakuuden suuruus tulee olemaan 17 000 euroa.

Perustelut: Kaivoslaki 108 §, 109 § ja 181 §

Lupamääräys 2

Lupamääräykset tarkistetaan 1.8.2025. Tarkistusajankohtaa voidaan aikaistaa, jos kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia.

Kaivosyhtiön tulee toimittaa ajan tasalla oleva selvitys kaivoksen lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteistä, jotta kaivosviranomaisen voi arvioida ja tarkistaa vakuuden sisällön kattavuuden ja suuruuden riittävyden. Selvitys tulee toimittaa 1.6.2025 mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Tukesin katselmus 15.5.2025 Kalkkisillan kaivospiirillä

Tukesin 15.5.2025 suorittaman valvontakäynnin syy oli vakuustilanteen arviointi (kuva 1) ennen lupamääräysten tarkistamisen vireille laittamista.

Kuva 1. Kalkkisillan kaivospiirin louhos (Tukes 15.5.2025)

Kaivostoiminta Kalkkisillan kaivospiirillä

Tuotannollinen louhinta on aloitettu Kalkkisillan kaivospiirillä vuonna 2021 ja on jatkunut keskeytyksettä siitä saakka. Kaivos muodostuu varsinaisesta louhoksesta, murskaus- ja käsittelyalueesta, kalkkivarastoalueesta, sivukiven varastoalueesta ja laskeutusaltaasta. Varsinaisen louhoksen pinta-ala on noin 0,7 ha (tilanne helmikuussa 2026). Toistaiseksi sivukiveä

ei ole ollut tarvetta läjittää, koska se on saatu myytyä rakentamiseen ja muuhun tarpeeseen.

Kalkkisillan kaivoksella on ympäristölupa (antopäivä 30.12.2015, päätösnumero 15/0373/2, diaarinumero 00507/14/5105).

Kaivosyhtiön selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta

Kaivosyhtiön selvitykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta on esitetty kuulutusasiakirjan liitteessä 3.

Kaivosyhtiö on antanut selvityksensä seuraaviin kaivoslain 52 §:n mukaisiin kohtiin:

- Kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttäminen tai rajoittaminen sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistaminen
- Selvitys toimenpiteistä, joilla varmistetaan, ettei kaivostoiminnassa harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalin tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta
- Selvitys esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tutkimustuloksista
- Kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvä vakuus sekä muut lopettamiseen liittyvät ja lopettamisen jälkeiset velvollisuudet
- Lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta
- Muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta (kaivoslain 52.3 § kohdat 8a – 8e):
 - a) puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä ja uusimisesta sekä uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana;
 - b) kaivosalueen toimintojen sijoittelusta ottaen huomioon vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja muut ympäristövaikutukset;
 - c) toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutumista;
 - d) toimenpiteistä, joilla estetään paikkakunnan asutus- tai elinkeino-olojen merkittävää heikentymistä;
 - e) kaivoksen vaiheittaisesta sulkemisesta.

Esitys kaivosvakuuden suuruudesta ja vakuuden lajista

Kaivosyhtiö on esittänyt kaivosvakuuden suuruuden

- 1) tilanteessa, joka vallitsee kaivosalueella 7 vuoden kuluttua ja
- 2) kaivostoiminnan päättymisvaiheessa.

Uudeksi vakuudeksi on esitetty (alv 0 %)

- 1) tilanteessa 7 vuoden kuluttua 18 470 euroa ja
- 2) kaivostoiminnan päättyessä 30 350 euroa.

Vakuuden lajiksi on esitetty omavelkaista pankkitakausta.

Kaivosyhtiö on teettänyt vakuudesta erillisen selvityksen ulkopuolisella asiantuntijalla. Vakuuslaskelma on esitetty kuulutusasiakirjan liitteessä 3.

Tukesin huomautus:

Edellä esitettyihin vakuussummiin lisätään arvonlisävero 25,5 % ja yhden vuoden louhintakorvausta vastaava summa, joka on vakuuslaskelman mukaisesti 1 430 euroa. Tällöin vakuussummat ovat yhteensä 24 610 euroa ja 39 519 euroa.

Esitetty vakuuslaskelma kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä sekä eräitä poikkeavia tilanteita varten sisältää seuraavat toimenpiteet (alv 0 %):

1) Tilanne 7 vuoden kuluttua

- Kaivostekniikan purkaminen, 3 250 €
 - putkistot (noin 200 m, 5 €/m)
 - sähkökaapelit (noin 250 m, 3 €/m)
 - kaivot ja pumput, 500 €
 - purettavien rakenteiden toimittaminen jätehuoltoon, 1 000 €
- Avolouhosalueen aitaus sisältäen huomio- ja varoituskyllit (510 m, 22 €/m), 11 220 €
- Ajoesteiden (kivien) asentaminen ajorampille, 250 €
- Yleinen siistiminen, 450 €
 - roska-astioiden tyhjennys ja poisvienti sekä työmaakopin siirto pois alueelta
- Huolto ja kunnossapito sekä valvontakäynnit 30 vuoden ajaksi, 3 300 €
 - aitaus: 5 €/m eli yht. 2 550 €
 - 5 valvontakäyntiä (150 €/kerta) eli yht. 750 €
- Yhden vuoden louhintakorvaus (28,6 ha * 50 €/ha), 1 430 €

2) Kaivostoiminnan päättyessä

- Kaivostekniikan purkaminen, 3 250 €
 - erittely samoin kuin edellä 1) -kohdassa
- Avolouhosalueen aitaus sisältäen huomio- ja varoituskyltit (950 m, 22 €/m), 20 900 €
- Ajoesteiden (kivien) asentaminen ajorampille, 250 €
- Yleinen siistiminen, 450 €
 - roska-astioiden tyhjennys ja poisvienti sekä työmaakopin siirto pois alueelta
- Huolto ja kunnossapito sekä valvontakäynnit 30 vuoden ajaksi, 5 500 €
 - aitaus: 5 €/m eli yht. 4 750 €
 - 5 valvontakäyntiä (150 €/kerta) eli yht. 750 €
- Yhden vuoden louhintakorvaus (28,6 ha * 50 €/ha), 1 430 €

Kaivosyhtiön selvityksissä on myös esitetty mm. seuraavaa:

- Louhoksen pohjaa ei maisemoida, eikä ajoramppeja pureta. Ajorampit mahdollistavat pelastustoimet, mikäli vedellä täyttyneeseen avolouhokseen päätyy aitauksesta huolimatta ihminen tai eläin.
- Kaivoksella ei ole sähkötoimisia portteja tai muita toimintoja, jotka vaatisivat jatkuvaa ylläpitosähköä.
- Kaivosalueella ei säilytetä räjähteitä, poltto- ja voiteluaineita eikä kemikaaleja.
- Geologisen aineiston dokumentoinnille ei esitetä vakuutta, koska kaivosalue on tutkittu jo ennen toiminnan aloittamista GTK:n toimesta ja kairasydämet on arkistoitu.

Tukesin lisätietoja maanomistajille

Tukes pyytää huomioimaan seuraavaa:

Kaivospiiritoimituksessa tai kaivostoimituksessa määrätyt kiinteistökohtaiset korvaukset sekä korvaukset mahdollisista kaivostoiminnan aiheuttamista vahingoista ja haitoista eivät kuulu tähän kuulemismenettelyyn eivätkä sen jälkeiseen päätöksentekoon.

Näihin asioihin liittyviä muistutuksia/mielipiteitä ei siis huomioida tässä kuulemismenettelyssä eikä sen jälkeisessä päätöksenteossa.

Edellä mainituissa asioissa toimivaltainen viranomaisen on Maanmittauslaitos.

Lausuntopyynnöt, asianosaisten kuuleminen ja asiasta tiedottaminen

Tukes pyytää ennen päätöksentekoa asiasta lausunnot Salon kaupungilta, Lupa- ja valvontavirastolta, Varsinais-Suomen liitolta ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituilta tahoilta.

Ennen asian ratkaisemista Tukes varaa asianosaisille tilaisuuden tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta. Muille kuin asianosaisille Tukes varaa tilaisuuden ilmaista mielipiteensä lupaa koskevassa asiassa.

Asia annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Salon kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Tukes tiedottaa kuulutuksen julkaisemisesta Salon Seudun Sanomat -lehdessä. Kuulutuksesta annetaan erikseen tieto asianosaisille.

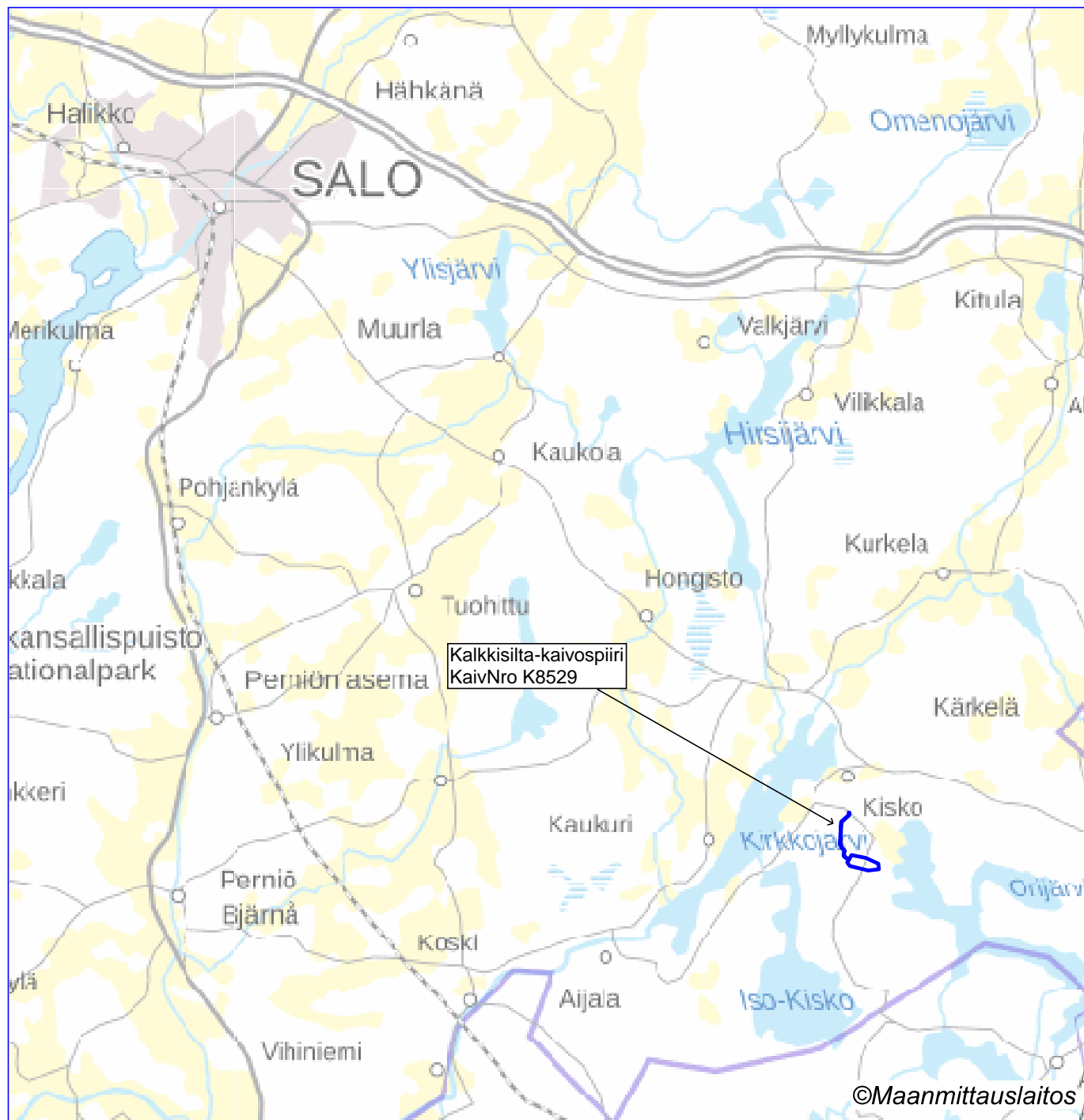
Kaivoslaki 37 §, 39 § ja 40 § sekä valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta 25 §

Jatkotoimenpiteet kuulemismenettelyn jälkeen

Kaivosyhtiölle ja muille asianosaisille on varattava tilaisuus selityksen antamiseen sellaisista lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyistä vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Selityksen johdosta asianosaisille on varattava tilaisuus vastaselityksen antamiseen, jos selitys saattaa vaikuttaa asian ratkaisuun. Kaivoslaki 42 §

Liitteet

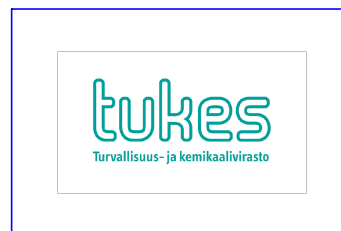
1. Kaivospiirin kartta
2. Kaivosluvassa annettaviin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisiin määräyksiin liittyvä kaivoslainsäädäntö
3. Kaivosyhtiön selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta sekä vakuuslaskelma

 Kaivospiiri

Mittakaava 1:175 000

Lesel Oy
Kalkkisilta
KaivNro K8529

Kaivosluvassa annettavien määräysten sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseen liittyvä kaivoslainsäädäntö

Kaivoslaki 52 § - Kaivosluvassa annettavat määräykset

Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella ja muille saamelaisten perinteisille elinkeinoille aiheutuvien haittojen vähentämiseksi saamelaisten kotiseutualueella;
- 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitetulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten kotiseutualueella saamelaisten oikeutta ylläpitää ja kehittää alueella kieltään, kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan eikä kolttala-alueella kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
 - 8 a) puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä ja uusimisesta sekä uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana;
 - 8 b) kaivosalueen toimintojen sijoittelusta ottaen huomioon vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja muut ympäristövaikutukset;
 - 8 c) toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutumista;
 - 8 d) toimenpiteistä, joilla estetään paikkakunnan asutus- tai elinkeino-olojen merkittävää heikentymistä;
 - 8 e) kaivoksen vaiheittaisesta sulkemisesta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 52 §:n osalta seuraavaa:

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin kaivosluvassa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavista tarpeellisista määräyksistä. Yleistä etua on tarkemmin selostettu 49 §:n perusteluissa. Yksityinen etu voi olla esimerkiksi taloudellinen taikka alueiden käyttöön, asuinympäristön viihtyisyyteen tai yksilön terveyteen liittyvä intressi. Kaivoshankkeiden vaikutukset yleisten ja yksityisten etujen kannalta voivat vaihdella huomattavasti. Lupaharkinnassa olisi mahdollista tilanteen kokonaisarvioinnin perusteella ottaa huomioon alueelliset ja paikalliset olosuhteet ja intressit sekä lupamääräyksiin varmistaa yksittäistapauksessa olosuhteisiin nähden saavutettavan oikeudenmukaisen ratkaisun. Lupamääräykset voisivat sisältää velvoitteita tai rajoituksia.

Lupamääräyksissä olisi 3 momentin 1 kohdan perusteella tarkennettava kaivosluvan haltijan velvollisuutta huolehtia kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi tarpeellisista seikoista. Lupamääräys liittyy kiinteästi kaivosluvan haltijalle 18 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädettyyn velvollisuuteen. Lupamääräyksissä olisi annettava kaivostoimintaa koskevat velvoitteet ja rajoitukset, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnasta ei aiheudu huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle taikka kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Luvanhaltijaa voitaisiin myös velvoittaa huolehtimaan muun muassa alueella liikkuvan väestön turvallisuudesta.

Lupamääräyksissä olisi 3 momentin 6 kohdan nojalla tarkennettava 108 §:ssä säädettyä vakuusvelvoitetta sekä 15 luvussa säädettyjä lopettamiseen liittyviä ja lopettamisen jälkeisiä velvollisuuksia. Toistaiseksi voimassa olevassa luvassa ja olisi 62 §:n 2 momentin nojalla määrättävä lupaehtojen tarkistamisen ajankohta.

Lupamääräyksissä olisi 7 kohdan nojalla asetettava määräaika, jolloin luvanhaltijan on viimeistään toimitettava kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamiseen liittyvät selvitykset. Lupamääräyksissä voitaisiin 8 kohdan nojalla antaa 1 – 7 kohtaa täydentäviä ehtoja ja rajoituksia kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista, joilla varmistettaisiin, ettei toiminnasta aiheutuisi kaivoslaissa kiellettyä seurausta. Lupamääräykset voisivat koskea esimerkiksi 17 §:n 2 momentin nojalla tapahtuvaa malminetsintää.

Yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi merkittävät näkökohdat tulisivat suoraan turvatuksi lainsäädännön nojalla. Lisäksi kaivosviranomaisen voisi 3 momentin 9 kohdan nojalla antaa täydentäviä lupamääräyksiä muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista. Täydentäviä kaivosturvallisuuteen liittyviä lupamääräyksiä voidaan antaa 125 §:n nojalla kaivosturvallisuusluvassa.

Kaivostoiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa. Tarvittavat määräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä, kaivannaisjätteen jätealueesta ja sen jälkihoidosta sekä kaivannaisjätteistä, kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta annetaan ympäristöluvassa.

HE 126/2022 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 52 §:n osalta seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan lisäyksiä 3 momentin 4 ja 5 kohtiin, joilla tarkennetaan saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksien turvaamiseksi annettavia lupamääräyksiä. Tarpeellisia lupamääräyksiä olisi annettava 4 kohdan lisäyksen mukaan saamelaisten kotiseutualueella muille saamelaisten perinteisille elinkeinoille aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Saamelaisten perinteisiä elinkeinoja ovat poronhoidon lisäksi metsästys, kalastus ja keräily. Tarpeellisia lupamääräyksiä olisi annettava 5 kohdan lisäyksen mukaan sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten kotiseutualueella saamelaisten oikeutta ylläpitää ja kehittää alueella kieltään, kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan. Muutoksen tarkoituksena on kuvata tarkemmin saamelaisten alkuperäiskansaoikeuden sisältöä.

Kaivoslainsäädännön toimivuutta tarkastelleessa selvityksessä havaittiin, että kaivostoiminnan ja muiden elinkeinojen välistä vaikutusperusteista punnintaa ei tapahdu kaivoslupamenettelyssä ehdottoman esteen ulkopuolella ja esimerkiksi muulle elinkeinoille aiheutuva haitta saa kaivoslain mukaisessa päätöksenteossa käytännössä verrattain vähän sijaa, siitäkin huolimatta, että kaivoslain mukainen sääntely esimerkiksi lupamääräysten osalta antaa jo nykyisellään kaiken laatuisten haittavaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisuuden asettaa toiminnanharjoittajaa velvoittavia lupamääräyksiä. Edellä mainitun lisäksi selvityksessä havaittiin, että kaivoslupaa koskevassa lupaharkinnassa olisi mahdollista tarkastella muun muassa erilaisia maisemallisia sekä suojavyöhykkeitä koskevia kysymyksiä nykyistä yksityiskohtaisemmalla tasolla, jolloin kaivosluvassa annettavilla määräyksillä olisi mahdollista vähentää kaivostoiminnasta aiheutuvia maisemallisia haittoja tai poistaa tai lieventää erilaisia immissio- ja naapuruushaittoja.

Edellä selostetun perusteella esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kaivoslain 52 §:n 3 momenttiin uudet 8 a – 8 d kohdat, joiden mukaan kaivosluvassa olisi annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset puuston, muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana, toimintojen sijoittelusta luonnon monimuotoisuus ja muut ympäristövaikutukset huomioon ottaen sekä toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutumista ja paikkakunnan asutus- tai elinkeino-olojen merkittävä heikentymistä. Paikkakunnan muina elinkeinoina voisivat tulla otetuksi huomioon esimerkiksi poronhoito, tuulivoima, maatalous ja matkailu. Lupamääräykset voisivat koskea esimerkiksi puustovyöhykkeen edellyttämisestä kaivostoiminnasta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi (maisemalliset haitat, erilaiset immissio- ja naapuruushaitat, muille elinkeinoille aiheutuvat haitat). Tällaisen suojavyöhykkeen voisi järjestää joko kaivosalueen ulommaksi osaksi, jolla vain maanalainen kaivostoiminta olisi sallittua, tai apualueeksi.

8 c kohdan osalta on otettava huomioon, että varsinaisen louhoksen sijainnin määrää mineralisaation sijainti. Kaivoksen vaatimien muiden toimintojen (kuten tiestö, sähkölinjat, putkistot, läjitysalueet, rakennukset ja rakennelmat) sijoittelussa voidaan joustavammin hakea ratkaisuja, jotka ottavat huomioon ympäristölliset ja maisemalliset näkökulmat. Esimerkiksi mahdollisuuksien mukaan säilytettäisiin pienet kosteikot, lahoppuut tai muut vastaavat luonnon monimuotoisuuden ilmentymät. Kaivosalueelta kuuluvien äänten kantavuuden hallinnassa voitaisiin hyödyntää rakennusten sijoittelua tarkoituksenmukaisella tavalla. Lupamääräykset voisivat koskea esimerkiksi myös alueen tiestön ja rakennusten sijoittelua sekä talvikunnossapidon suunnittelua siten, että

yhdessä kasvillisuusratkaisujen kanssa kaivostoiminnasta aiheutuisi mahdollisimman vähän haittoja.

8 a – 8 d kohtien perusteella annettavilla lupamääräyksillä ei kuitenkaan voida osaksikaan ratkaista ympäristönsuojelulain alaan kuuluvia pilaamisen torjuntaan liittyviä kysymyksiä ympäristölupa-asiaa rajaavalla tavalla. Ympäristöluvassa annetaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi lupamääräyksiä muun muassa päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista, jätteistä ja niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä sekä toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista (ympäristönsuojelulain 52 §). Päästöllä tarkoitetaan ihmisen toiminnasta aiheutuvaa aineen, energian, melun, tärinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä, johtamista tai jättämistä yhdestä tai useammasta kohdasta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään (ympäristönsuojelulaki 5 § 1 momentti 1 kohta). Kaivoslain nojalla annettavilla 8 a – 8 d kohtien perusteella annettavilla edellä esitetyillä lupamääräyksillä on tarkoituksena erityisesti maisemallisten, muille elinkeinoille tai lähiasutukselle aiheutuvien haittojen vähentäminen. Päästöjä koskevat lupamääräykset kuuluvat ympäristöluvan alaan.

3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi myös 8 e kohta, jonka mukaan lupamääräyksiä annettaisiin myös kaivoksen vaiheittaisesta sulkemisesta, jos se olisi tarpeen. Erityisen tärkeää tämä olisi lupamääräyksiä tarkistettaessa, koska mahdollisuudet kaivoksen vaiheittaiseen sulkemiseen muuttuvat toiminnan kehittyessä. Vaiheittaisella sulkemisella voidaan ehkäistä ja vähentää kaivostoiminnasta aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia mukaan lukien vaikutuksia maisemaan, elinoloihin ja viihtyvyyteen.

Kaivoslain 52 §:n 3 momentin 6 kohdan mukaan kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset muun muassa kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista. Käytännössä on osoittautunut, että kaivosluvista annettavia määräyksiä tulisi selkeyttää, jotta viranomaisten, toiminnanharjoittajien ja muiden asianosaisten olisi mahdollista arvioida jälkitoimenpiteitä ja vakuuksia koskevien lupamääräysten riittävyttä suhteessa luvan mukaiseen toimintaan. Pykälän itsessään voidaan katsoa jo sellaisenaan mahdollistavan riittävän selkeiden ja kattavien lupamääräysten antamisen, jolloin tarkoituksenmukaista on säätää lupamääräyksistä tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi pykälään asetuksenantovaltuutus lupapäätöksen sisällön täsmentämistä varten.

Kaivoslaki 108 § - Vakuus kaivostoiminnan lopettamista ja eräitä poikkeavia tilanteita varten

Kaivosluvan haltijan on asetettava vakuus:

- 1) kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten, joiksi luetaan
 - a) kaivosluvassa erikseen määrätyt lopetus- ja jälkitoimenpiteet;
 - b) 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitettut toimenpiteet;

c) kaivostoiminnan lopettamispäätöksessä erikseen määrätyt lopetus- ja jälkitoimenpiteet;

d) 150 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet vähintään 30 vuoden ajalta, ellei kaivosluvan haltija osoita muuta riittäväksi;

2) poikkeavien tilanteiden turvallisuustoimenpiteitä varten yhden vuoden ajalle;

3) 100 §:n 2 momentin mukaista yhden vuoden louhintakorvauksen vuotuista suuruutta vastaavalle summalle, ellei kaivosluvan haltija osin tai kokonaan omista kaivosalueeseen kuuluvia kiinteistöjä.

Asetettavan vakuuden on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen. Lisäksi on otettava huomioon, että vakuudella asetettavat toimet arvioi tai tekee muu kuin toiminnanharjoittaja tai viranomainen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuuden määrän laskemisesta.

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 108 §:n osalta seuraavaa:

Kaivosluvan haltija olisi velvollinen asettamaan vakuuden 15 luvussa säädettyjen lopetus- ja jälkitoimenpiteitä koskevien velvoitteiden suorittamista varten. Vakuuden tulisi olla riittävä ottaen huomioon kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet, erityisesti ympäristönsuojelulain 42 §:n nojalla vaadittava vakuus.

Ympäristönsuojelulain mukainen vakuus on tarkoitettu varmistamaan asianmukaisen jätehuollon toteutuminen. Se kattaa siten lähinnä rikastushiekka-aitaiden, sivukivialueiden ja vastaavien jätehuoltoalueiden sulkemiskustannukset tilanteissa, joissa kaivostoiminnan harjoittaja ei itse pysty niitä hoitamaan. Pykälässä ehdotettu vakuus kattaisi muut kaivostoiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon tarvittavat toimenpiteet.

Vakuuden asettamista koskeva asia ratkaistaisiin asianomaisessa kaivosluvassa. Vakuuden lajia ja suuruutta olisi arvioitava tarkistettaessa kaivosluvan määräyksiä 62 §:n mukaisesti.

HE 126/2022 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 108 §:n osalta seuraavaa:

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaan vakuussääntelyä kehitetään siten, että ympäristölliset vastuut hoidetaan kaikissa tilanteissa. Kaivostoiminnan vakuusjärjestelmä muodostuu kaivoslain 108 §:n mukaisesta vakuudesta ja ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaisesta jätteen käsittelytoiminnan vakuudesta. Työ- ja elinkeinoministeriön teettämän selvityksen mukaan useissa tapauksissa kaivoslain nojalla vaaditut vakuudet on määritetty kattamaan vain ne minimitoimenpiteet, jotka ovat tarpeen kaivosalueen aitaamiseksi ja ulkopuolisten pääsyn estämiseksi. Etenkin viranomaispalautteessa on tullut esille näkemys vakuuksien yleisestä riittämättömyydestä. Jos kaivoslain 108 §:n mukainen lopetus- ja jälkitoimenpiteiden vakuus luvassa mitoitetaan liian suppeaa käyttötarkoitusta silmällä pitäen, esimerkiksi

vain aitaamiseen ja muihin vastaaviin välittömiin turvallisuustoimiin, kaivoslain alkuperäisenkään tavoite- ja vaatimustaso ei toteudu. Voimassaolevan kaivoslain 108 §:ssä on sen perustelujen mukaan lähdetty siitä, että ympäristönsuojelulain mukainen vakuus kattaa lähinnä rikastushiekka-altaiden, sivukivialueiden ja vastaavien jätehuoltoalueiden sulkemiskustannukset, kun taas kaivosluvan vakuus kattaisi muut kaivostoiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon tarvittavat toimenpiteet (erikseen säänneltyä ydinjätehuoltoa lukuun ottamatta). Kaivoslupaan liittyvän vakuuden määrää asetettaessa lupaviranomaisen on kaivoslain 108 §:n perustelujen mukaan erityisesti arvioitava lain 143, 144 ja 150 §:ssä säädettyjen veloitteiden hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Kaivoslain tavoitteena ja tarkoituksena ollut välitöntä turvallisuutta laajempi vakuuden käyttöala ei tällä hetkellä näytä käytännössä aina toteutuvan.

Vakuuksia koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi luettelemalla 1 momentin 1 kohdassa lopetus- ja jälkitoimenpiteet, mitä vakuuden tulee kattaa, ja viittaamalla niitä koskeviin säännöksiin. Kaivostoiminnan vakuuden kattavia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä ovat kaivosluvassa erikseen määrätyt lopetus- ja jälkitoimenpiteet, alueen kunnostamista koskevassa 143 §:ssä ja louhittujen kaivosmineraalien, rakennusten ja rakennelmien poistamista koskevassa 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet, kaivostoiminnan lopettamispäätöksessä erikseen määrätyt lopetus- ja jälkitoimenpiteet sekä seurantaan ja korjaaviin toimenpiteisiin velvoittavassa 150 §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitetut toimenpiteet. Jälkimmäisenä mainittuun 150 §:n 1 ja 2 momentin mukaiselle seurannalle ja korjaaville toimenpiteille säädetään vakuuden kohdalla määräajaksi vähintään 30 vuotta, ellei kaivosluvan haltija osoita muuta riittäväksi. Määräaika voi siis tapauskohtaisesti olla lyhyempi tai pidempi kuin 30 vuotta. 30 vuoden määräaika on arvioitu riittäväksi lähtökohdaksi, jona aikana kaivosalueen lopetus- ja jälkitoimenpiteiden toimivuus voidaan varmistaa. Määräaika on yhteneväinen ympäristönsuojelulain 60 §:n jätteen käsittelytoimintaa koskevan vakuuden kanssa. Määräajan harkinnassa tulisi ottaa huomioon kaivosalueiden erilaisuus ja eri tarpeet jälkitoimille, kuten aitaaminen ja sortumavaaralliset paikat.

Sääntelyn tarkentamisen tavoitteena on saattaa kaivosvakuudet lain säätämisyvaiheessa tarkoitettuun tilaan. Tällä esityksellä ehdotetaan muutoksia myös lupamääräyksiä koskevaan 52 §:ään, alueen kunnostamista koskevaan 143 §:ään, louhittujen kaivosmineraalien, kaivoksen laitteistojen, laitteiden, rakennusten ja rakennelmien poistamista koskevaan 144 §:ään sekä seurantaa ja korjaavia toimenpiteitä koskevaan 150 §:ään, millä muutoksilla osaltaan on vaikutusta vakuuksien kattavuuteen.

Ehdotuksen 1 momentin 2 kohdassa esitetään kaivostoiminnan vakuuden laajentamista kattamaan myös sellaiset toimenpiteet, joilla olisi mahdollista eräissä poikkeavissa tilanteissa turvata kaivoksen yleinen turvallisuus. Poikkeavilla tilanteilla tarkoitettaisiin lähinnä toiminnanharjoittajan maksukyvyttömyyteen tai konkurssiin liittyviä tilanteita, jotka eivät välttämättä johda kaivostoiminnan lopettamiseen vaan lähinnä toiminnanharjoittajan vaihtumiseen. Näissä tilanteissa olisi perusteltua, että kaivostoimintaan liittyvä vakuus kattaisi myös kaivoksen yleisen turvallisuuden edellyttämistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset. Vakuuden katettavaksi tarkoitettuja kustannuksia muodostuisi lähinnä kaivoalueen vartioinnista ja energiansaantiin liittyvistä toimenpiteistä, joita voisivat olla esimerkiksi alueen valaistus valvonnan takia, sähkölukkojen ja porttien toiminta, paloturvallisuuden takaaminen sekä vesien hallinnan järjestäminen turvallisuuden takaamiseksi. Kyseeseen eivät tulisi kustannukset, jotka johtuisivat kaivoksen louhinta- ja tuotantotoimenpiteistä. Asetettavan vakuuden tulisi kattaa näiden

turvallisuustoimenpiteiden edellyttämät kustannukset yhden vuoden ajalle. Yhden vuoden voidaan arvioida olevan riittävä aika poikkeavan tilanteen hallintaan saamiseksi, ja sen vuoksi sopiva ajanjakso, jonka aikana aiheutuvien turvallisuustoimenpiteiden kustannuksiin tulisi vakuudella varautua. Poikkeavien tilanteiden turvallisuustoimenpiteitä varten asetettava vakuus olisi uuden tyyppinen lisäys nykyisen kaivosvakuuden kattavuuteen, millä varauduttaisiin riskiin, että toiminnassa tulisi tilapäisiä ylitsepääsemättömiä ongelmia.

Säännöksen tarkoittamissa poikkeuksellisissa tilanteissa saattaa tulla sovellettavaksi myös sähkömarkkinalain (588/2013) 103 §:n 4 momentin mukaan sähkönjakelua tai sähköntoimitusta ei saa maksujen laiminlyönnin vuoksi keskeyttää kohteesta, jossa onnettomuuksien ehkäisemiseksi vaadittavat turvajärjestelyt ovat riippuvaisia sähköstä ja jossa sähkönjakelun tai sähköntoimituksen keskeyttäminen aiheuttaa onnettomuusvaaran, ennen kuin on kulunut neljä kuukautta laiminlyödyn maksun eräpäivästä. Momentin säännöksestä ei saa sopimuksin poiketa.

Ehdotuksen 1 momentin 3 kohdassa esitetään kaivostoiminnan vakuuden laajentamista kattamaan yhden vuoden louhintakorvauksen vuotuista suuruutta vastaava summa, joka 100 §:n 2 momentin mukaan on 50 euroa hehtaarilta. Ehdotuksella tavoitellaan maanomistajien aseman parantamista. Muutos takaisi kiinteän louhintakorvauksen maksamisen yhden vuoden ajalta kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille kaivostoiminnan harjoittajan mahdollisessa maksukyvyttömyystilanteessa. Vakuutta ei tarvitsisi asettaa siltä osin, kun kaivoslupan haltija omistaa osin tai kokonaan kaivosalueeseen kuuluvat kiinteistöt, koska kaivoslupan haltija ei maksa maanomistajakorvausta itselleen ollessaan maanomistaja eikä sen vuoksi vakuus maanomistajakorvaukselle ole siltä osin tarpeen.

Siirtymäsäännöksellä säädettäisiin mihin mennessä olemassa olevat vakuudet tulee asettaa muutettujen säännösten mukaiseksi.

2 momentissa säädettäisiin vakuuden mitoitukseen vaikuttavista seikoista. Kaivostoiminnan laatua ja laajuutta arvioitaessa on otettava huomioon kaivostoiminnan erityispiirteet, kaivoksen maantieteellinen sijainti, paikalliset ympäristöolosuhteet ja ympäristöön, ihmisten terveyteen tai turvallisuuteen kohdistuvan mahdollisen vaaran luonne ja kesto. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi asetuksenantovaltuutus, jolla vakuuden määrän laskemisesta olisi mahdollista säätää tarkemmin.

Pykälän otsikkoa ehdotettaisiin täsmennettäväksi laajentunutta sisältöä vastaavaksi.

Kaivoslaki 109 § - Vakuuden asettamista koskeva menettely

Lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa.

Vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti taikka malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa muutetaan 69 §:n mukaisesti tai lupien voimassaoloa jatketaan 61, 63 tai 65 §:n mukaisesti.

Kaivosviranomaisen on omasta aloitteestaan tarkistettava vakuuden suuruutta, jos toiminnan laatu ja laajuus tai toiminnasta aiheutuvat vaikutukset yleiseen turvallisuuteen, ihmisten terveyteen tai ympäristöön ovat luvan myöntämisen jälkeen muuttuneet siten, että vakuuden lajia tai suuruutta on tämän vuoksi tarpeen tarkistaa. Samalla kaivosviranomaisen on määrättävä ajankohta, josta lukien muutokset ovat voimassa.

Vakuus on asetettava kaivosviranomaiselle, jonka tulee valvoa korvauksen saajan etua vakuuden asettamisessa sekä tarvittaessa toimia vakuuden rahaksi muuttamista ja varojen jakamista koskevilla asioilla.

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 109 §:n osalta seuraavaa:

Lupaviranomainen määräisi 1 momentin nojalla vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa lupapäätöksessä tai luvan voimassaolon jatkamista koskevassa päätöksessä. Niihin vaikuttaisivat toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat lupamääräykset.

Kaivoslupaan liittyvän vakuuden määrää asetettaessa lupaviranomaisen olisi erityisesti arvioitava 143, 144 ja 150 §:ssä säädettyjen veloitteiden hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Koska ympäristönsuojelulain nojalla vaadittava vakuus kattaa kaivosalueen rikastushiekka- ja muiden jätealueiden jätehuoltokustannukset, ei kyseisten alueiden kunnostamiseen liittyviä kustannuksia olisi tarpeen ottaa huomioon kaivoslupaan liittyvää vakuutta asetettaessa.

Vakuus voi olla esimerkiksi pankkitalletus tai pankkitakaus taikka vakuutus.

Pykälän 3 momentin nojalla vakuus asetettaisiin kaivosviranomaiselle, jonka tehtävänä on valvoa korvauksen saajan etua sekä tarvittaessa huolehtia vakuuden rahaksi muuttamisesta ja varojen jakamisesta. Vakuus olisi 168 §:n nojalla asetettava, ennen kuin toiminta luvan nojalla aloitetaan.

HE 126/2022 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 109 §:n osalta seuraavaa:

Kaivoslain 109 §:ssä säädetään vakuuden asettamista koskevasta menettelystä. Voimassa oleva sääntely mahdollistaa luvan muuttamisen tiettyjen edellytysten täytyessä. Kaivoslain 69 §:n mukaan kaivosviranomainen on omasta aloitteestaan taikka asianomaisen toimialallaan yleistä etua valvovan viranomaisen tai haittaa kärsivän asianomaisen hakemuksesta muutettava malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa, jos toiminnasta aiheutuu tässä laissa kielletty seuraus tai jos, toiminnasta aiheutuvat haitalliset vaikutukset poikkeavat olennaisesti siitä, mitä lupaharkinnassa on arvioitu. Lisäksi 111 §:n nojalla kaivosviranomaisen on hyväksyessään luvan siirron arvioitava, onko vakuuden lajia tai suuruutta tarkistettava, sekä tehtävä asianomaisiin lupamääräyksiin tarvittavat muutokset. Samalla kaivosviranomaisen on määrättävä ajankohta, josta lukien muutokset ovat voimassa. Kaivoslain 109 §:n 2 momentin nojalla vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti. Kaivoslain 62 §:n tarkoittamassa tarkistamisessa on kyse kaivosluvan määräaikainen tarkistaminen, joka on toistaiseksi

voimassa olevan kaivosluvan osalta tehtävä vähintään kymmenen vuoden välein. Kaivosluvan vakuutta on tämän lisäksi tarvittaessa tarkistettava, mikäli kaivosluvan voimassaoloa jatketaan 63 §:n mukaisesti, mikäli kaivoslupa on myönnetty määräajaksi. Kaivoslain 62 §:n mukaan määräaikainen kaivoslupa voi olla voimassa enintään kymmenen vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Edellä lueteltuja tilanteita lukuun ottamatta kaivosviranomaisella ei ole mahdollisuutta arvioida onko voimassa olevassa luvassa määrättyä vakuuden lajia tai suuruutta tarkistettava. Sen varmistamiseksi, että vakuuden lajia ja suuruutta on mahdollista aina tarpeen vaatiessa tarkistaa, kaivoslain 109 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, joka edellyttäisi kaivosviranomaisen tarkistamaan omasta aloitteesta vakuuden suuruuden, jos toiminnan laatu ja laajuus tai toiminnan aiheuttamat vaikutukset yleiseen turvallisuuteen, ihmisten terveyteen tai ympäristöön ovat luvan myöntämisen jälkeen sillä tavalla muuttunut, että vakuuden lajia tai suuruutta on tämän vuoksi tarpeen tarkistaa. Toiminnan aiheuttamat vaikutukset yleiseen turvallisuuteen, ihmisten terveyteen tai ympäristöön voisivat olla sellaisia, joita ei ole ennalta arvioitu muodostuvan tai vaikutukset voivat olla muuttuneet, ja vaikutus voi olla vakuutta kasvattava tai vähentävä. Myös vaiheittaisen sulkemisen johdosta tehdyt toimenpiteet tulisi ottaa huomioon vakuuden määrän muutosta arvioitaessa.

Tieto toiminnan muuttumisesta voisi tulla kaivosviranomaiselle niin kaivosviranomaisen suorittaman valvonnan yhteydessä, toiminnanharjoittajalta, muilta viranomaisilta tai haitan kärsijöiltä. Ehdotettu muutos ei edellyttäisi muutosta esimerkiksi viranomaisen tiedonsaantioikeutta koskevaan 152 §:ään, jonka mukaan kaivosviranomaisella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella, työsuojeluviranomaisella ja Säteilyturvakeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada malminetsintään, kaivostoimintaan ja kullanhuuhdontaan liittyvää valvontaa varten välttämättömiä tietoja toisiltaan ja käyttää toistensa hankkimia näytteitä. Vakuus voi olla esimerkiksi pankkitalletus tai pankkitakaus taikka vakuutus.

LESEL OY

KALKKISILLAN KAIVOSPIIRI

SALO (KISKO)

SELVITYS YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI

1.KAIVOSTOIMINNASTA AIHEUTUVIEN HAITALLISTEN VAIKUTUSTEN VÄLTÄMINEN TAI RAJOITTAMINEN SEKÄ IHMISTEN TERVEYDEN JA YLEISEN TURVALLISUUDEN VARMISTAMINEN

Kalkkisillan kaivokselle on myönnetty kaivoslupa, antopäivä 20.4.2016 (taltionumero 1453 diaarinumero 974/1/15) ja ympäristölupa, antopäivä 30.12.2015 (päätösnumero 15/0373/2 diaarinumero 00507/14/5105). Kaivostoiminta perustuu edellä mainittuihin lupiin, jotka ohjaavat toimintaa ja minimoivat vaikutuksia toimintaympäristöön ja lähialueelle.

Kalkkisillan kaivos sijaitsee Salon Kiskossa, Hyypiänmäen kaivoksen eteläpuolella Fiskars Oyj:n metsäautotien varrella. Alueella suoritettiin koeluonteisia louhintoja vuosina 2018-2020. Tuotannollinen louhinta aloitettiin vuonna 2021.

Kaivoksen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse vakituista tai loma-asutusta. Lähimpään häiriintyvään kohteeseen on matkaa n. 350 metriä kaivospiirin rajalta. Louhosalue on kauttaaltaan aidattu ennen tuotannollisen toiminnan aloittamista.

Kaivos sijaitsee peitteisessä maastossa, eikä yhdeltäkään loma- tai asuinkiinteistöltä ole näköyhteyttä kaivosalueelle. Näin ollen kaivoksen vaikutukset maisemakuvaan jäävät hyvin vähäisiksi.

Louhinnasta, murskauksesta ja kuljetuksesta syntyy melua, pölyä sekä tärinää. Tehtyjen mittausten perusteella on todettu, että toiminnalle määrättyjä raja-arvoja ei ole ylitetty.

Kaivoksella tehdään louhinta- ja murskaustöitä 1-2 kertaa vuodessa, yleensä 1-2 kuukauden jaksoissa. Edellä mainittuja toimintoja ei tehdä kuitenkaan 15.6.-15.8. välisenä aikana.

Melun rajoittamiseksi koneet ja laitteet pyritään sijoittamaan alueelle siten, ettei melu kulkeudu asutuksen suuntaan. Pääasiassa kalkin jauhatuksesta syntyvää pölyhaittaa vähennetään koteloinnilla, laitteiden sijoittelulla sekä kastelulla. Kastelua käytetään myös autokuormien pölynsidontaan.

Kiviaines kuljetetaan 1,9 km rakennettua kaivostietä pitkin Multasillan tielle ja siitä edelleen yleiselle tielle. Tämän kuljetusreitillä varrella ei ole yhtään vakituista- tai loma-asuntoa.

Louhoksen kuivanapitovedet johdetaan laskeutusaltaaseen ja ojastoa pitkin kohti Maatosjärveä. Louhoksesta pumpattavasta vedestä otetaan näytteitä ympäristöluvassa määritellyistä näytteenottopisteistä kahdesti vuodessa. Saarisuon ojassa mitataan erillisseurantana veden virtaamaa ja pH-arvoa.

2. SELVITYS TOIMENPITEISTÄ, JOILLA VARMISTETAAN, ETTEI KAIVOSTOIMINNASSA HARJOITETA ILMEISTÄ KAIVOSMINERAALIN TUHLAUSTA TAI KAIVOKSEN MAHDOLLISTA LOUHINTATYÖTÄ EI VAIKEUTETA TAI VAARANNETA

Kaivoksen malmivarat hyödynnetään louhinnassa mahdollisimman tarkoin. Kaikki kalsiittikivet murskataan erilaisiksi kalkkituotteiksi. Sivukivet erotetaan omiksi jakeiksi hyödynnettäväksi esim. maanrakennuksessa. Malmijakson etenemistä seurataan silmämääräisesti ja tarvittaessa koeporauksilla.

3. SELVITYS TUTKIMUSTEN TULOKSISTA JA ESINTYMÄN LAAJUUDESTA

Iso-Sorron länsiosan kalsiittiesiintymän kokonaispituus on 900 metriä ja kerrospaksuus on 10-60 metriä. Esiintymän eteläreuna eli kattopuoli on dolomiittista kalsiittikiveä ja pohjoispuoli eli jalkapuoli kalsiittikiveä. Karbonaattikivimuodostuma kaatuu 70-80 asteen kaateella etelään ja rajoittuu molemmin puolin emäksisiin ja intermediäärisiin vulkaniitteihin, jotka ovat useimmiten uraliitti- tai uraliittiplagioklaasiporfyyriitteja. Vähäisessä määrin tavataan happamia vulkaniitteja. Dolomiittisella kalsiittikivellä on pituutta 700 metriä ja keskipaksuus 12 metriä (2-12 m). Kerros on osin yhtenäinen, osin jakaantunut kahteen tai kolmeen osaan emäksisistä ja happamista vulkaniittikerroksista johtuen. Jalkapuolen kalsiittikivellä on pituutta 400 metriä, ja sen kerrospaksuus on 7-50 metriä, keskimäärin 17 metriä. Fiskarsiin menevän metsäautotien itäpuolella on kalsiittikivessä ilmeisesti poimutuksesta aiheutunut paksunnus. Tämä hyödyntämisen kannalta kiinnostavin osa on kairauksen ja tutkimuskaivantojen perusteella 150 metriä pitkä ja 50 metriä paksu.

Kalkkisillan kaivos sijoittuu edellä kerrottuun paksunnuskohtaan.

4. PORONHOIDOLLE AIHEUTUVIEN HAITTOJEN VÄHENTÄMINEN ERITYISELLÄ PORONHOITOALUEELLA JA MUILLE SAAMELAISTEN PERINTEISILLE ELINKEINOILLE AIHEUTUVIEN HAITTOJEN VÄHENTÄMISEKSI SAAMELAISTEN KOTISEUTUALUEELLA

Kaivospiiri ei sijaitse poronhoitoalueella eikä saamelaisten kotiseutualueella.

5. SEN VARMISTAMINEN, ETTEI LUVASSA TARKOITETULLA TOIMINNALLA VAARANNETA SAAMELAISTEN ASEMAA ALKUPERÄISKANSANA SAAMELAISTEN KOTISEUTUALUEELLA JA KOLTTIEN KOLTTALAIN MUKAISIA OIKEUKSIA KOLTTA-ALUEELLA KOLTTIEN KOLTTALAIN MUKAISIA OIKEUKSIA

Kaivospiiri ei sijaitse saamelais- tai kolttala-alueella.

6. KAIVOSTOIMINNAN LOPETTAMISEEN LIITTYVÄ VAKUUS SEKÄ MUUT LOPETTAMISEN JÄLKEISET VELVOLLISUUDET

Kalkkisillan kaivoksella aloitettiin varsinainen tuotannollinen louhinta vuonna 2021 ja on jatkunut keskeytyksettä siitä saakka. Kaivos muodostuu varsinaisesta louhoksesta, murskaus- ja käsittelyalueesta, kalkkivarastoalueesta, sivukiven varastoalueesta ja laskeutusaltaasta. Kaivospiirin pinta-ala apualueineen on kaikkiaan 28,6 ha, josta varsinaisen louhoksen pinta-ala tämän asiakirjan laadintahetkellä on noin 0,7 ha. Toistaiseksi sivukiveä ei ole ollut tarvetta läjittää, koska se on saatu myytyä rakentamiseen ja muuhun tarpeeseen. Kaivostoiminnan päätyttyä alue siistitään ja maisemoidaan kaivos- ja ympäristöluvan, sekä aikanaan laadittavan sulkemissuunnitelman mukaisesti.

Vakuuden laskeminen

Toiminnan päätyttyä tehtävistä toimenpiteistä sekä vakuudesta määrätään kaivoslaissa. Kaivosluvan haltijan on asetettava vakuus ko. toimenpiteitä varten. Toimijan on viimeistään kahden vuoden kuluttua kaivostoiminnan päättymisestä saatettava alue ja mahdollinen apualue yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon, sekä huolehdittava siistimisestä ja maisemoinnista. Suljetusta kaivoksesta ei saa aiheutua haitallisia tai vaarallisia vaikutuksia ihmisille ja ympäristölle.

Kalkkisillan kaivoksen toiminnan lopettamisen jälkeinen vakuus on laskettu Joka Infra Oy:n toimesta. Yritys on salolainen infrarakentamisen ammattilainen. Vakuuslaskelman on laatinut yhdyskunta- ja ympäristötekniikan insinööri Johannes Karjalainen. Vakuuslaskenta huomioi kaivoslain vakuuteen kuuluvat toimenpiteet, jotka turvalliseen tilaan saattaminen edellyttää.

Vakuuteen liittyvät toiminnot:

Kaivostekniikan purkaminen

Toiminnan päätyttyä alueelta puretaan pois rakenteet, jotka ovat tarpeettomia. Esimerkkinä mainittakoon putket, kaivot ja sähköistykseen liittyvät rakenteet. Kuivanapitovesien käsittelyyn liittyvää putkistoa puretaan n. 200 m, työkustannus 5 €/m. Sähkökaapeleita puretaan n. 250 m, työkustannus 3 €/m. Kaivojen ja pumppujen purkamisen työkustannus 500 €. Edellä mainitut purettavat rakenteet toimitetaan jätehuollon piiriin, kustannusarvio 1000 €. Yhteensä kaivostekniikan purkamisen vakuudeksi esitetään 3250 € (alv0%).

Alueen saattaminen yleisen turvallisuuden vaatimaan tilaan sekä alueen kunnostaminen

Lopettamis- ja jälkihoitotoimenpiteiden tarkoituksena on saattaa alue turvalliseksi. Tästä näkökulmasta katsoen tärkeintä on varmistaa avolouhoksen turvallisuus toiminnan päätyttyä.

Louhoksen pohjaa ei maisemoida, eikä ajoramppeja pureta. Ajorampit mahdollistavat pelastustoimet, mikäli vedellä täytyneeseen avolouhokseen päätyy aitauksesta huolimatta ihminen tai eläin.

1. Louhosalueen ympäröivän aidan pituus **seitsemän vuoden** kuluttua arvioidaan olevan 510 metriä. Aitaukskustannus sisältäen huomio- ja varoituskyltit on 22 €/m. Kokonaissumma on 11220 €.
2. Louhosalueen aidan pituus **toiminnan päättyessä** arvioidaan olevan 950 m. Aitaukskustannus sisältäen huomio- ja varoituskyltit on 22 €/m. Kokonaissumma on 20900 €.

Huolto- ja kunnossapito 7 vuoden ajaksi arvioidaan 5 €/m, yhteensä 2550 €. Valvontakäyntejä arvioidaan tarvittavan viisi. Kustannus 150 €/kerta, yhteensä 750 €.

Huolto- ja kunnossapito 30 vuoden ajaksi arvioidaan 5 €/m, yhteensä 4750 €. Valvontakäyntejä arvioidaan tarvittavan viisi. Kustannus 150 €/kerta, yhteensä 750 €.

Avolouhoksessa on yksi ajoramppi, jolle asennetaan ajoesteet (kivet), kustannus 250 €. Roska-astioiden tyhjennys ja poisvienti sekä työmaakopin siirto pois alueelta, kustannus 450 €.

Louhoksen turvalliseen tilaan saattamisen kustannukseksi esitetään seitsemän vuoden kuluttua (11220 € +2550 €+750 €+250€+450€) 15220 €

Louhoksen turvalliseen tilaan saattamisen kustannukseksi toiminnan päättyessä esitetään (20900 €+4750 €+750 €+250€+450€) 27100 €.

Poikkeavien tilanteiden turvallisuustoimenpiteet

Kaivoksella ei ole sähkötoimisia portteja tai muita toimintoja, jotka vaatisivat jatkuvaa ylläpitosähköä. Kaivosalueella ei säilytetä räjähteitä, poltto- ja voiteluaineita eikä kemikaaleja.

Maanomistajakorvaukset

Alueen maanomistajille sisällytetään vakuuteen vuoden louhintakorvauksen suuruinen summa, selvittelyajan turvaksi. Kustannus on 50 € /ha, yhteensä 1430 € (28,6ha).

Geologisen aineiston dokumentointi

Kaivosalue on tutkittu jo ennen toiminnan aloittamista GTK:n toimesta ja kairasydämet on arkistoitu. Kts. kohta 3. Edellä mainitusta johtuen dokumentoinnille ei esitetä vakuutta.

Kokonaisvakuus

1. Kaivostoiminnan harjoittaja esittää, konsultin laskelmaan perustuen, kokonaisvakuudeksi seitsemän vuoden kuluttua 18470 € (alv 0%). Lisäksi tulee maanomistajakorvaus 1430 €.
2. Kaivostoiminnan harjoittaja esittää, konsultin laskelmaan perustuen, kokonaisvakuudeksi toiminnan päättyessä 30350 € (alv 0%). Lisäksi tulee maanomistajakorvaus 1430 €.

Vakuus esitetään asetettavaksi omavelkaisena pankkitakauksena.

7. LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMISEEN LIITTYVIEN SELVITYSTEN TOIMITTAMISEEN ASETETTAVA MÄÄRÄAIKA

Kaivosyhtiö esittää, että kaivosviranomaisen asettaisi riittävän pitkän ja vähintään 6 kuukauden pituisen määräajan selvityksille, jotka liittyvät lupamääräyksiin.

8. MUISTA KAIVOSLUVAN NOJALLA TAPAHTUVAA TOIMINTAA KOSKEVISTA SEIKOISTA SEN VARMISTAMISEKSI, ETTEI TOIMINNASTA AIHEUDU LAISSA KIELLETTYÄ SEURAAMUSTA

a) Puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä ja uusimisesta sekä uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana

Kaivosalueella kasvava puusto pyritään säilyttämään suojapuustona.

b) Kaivosalueen toimintojen sijoittelusta ottaen huomioon vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja muut ympäristövaikutukset

Kaivosalueella ei tehtyjen selvitysten perusteella esiinny rauhoitettuja kasveja. Kuitenkin toimintojen sijoittelussa otetaan huomioon ympäristönäkökohdat.

c) Toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutumista

Toiminnan vaikutuksia arvioidaan, seurataan ja vaikutuksia ympäristöön pyritään minimoimaan. Kaivostoiminnassa noudatetaan annettuja lupaehtoja ja noudatetaan lakeja ja asetuksia. Ympäristöluvan noudattaminen ja siihen liittyvä seuranta estävät vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutumista.

d) toimenpiteistä, joilla estetään paikkakunnan asutus- ja elinkeino-olojen merkittävää heikentymistä

Kaivos sijaitsee etäällä asutuksesta. Toiminta-ajat ja -alue ovat rajattuja. Tästä syystä toiminnasta ei aiheudu haittaa alueen asutuksella tai elinkeinoille.

e) kaivoksen vaiheittaisesta sulkemisesta

Kaivoslain mukaisia sulkemistoimenpiteitä voidaan tehdä vasta kaivostoiminnan päätyttyä. Kalkkisillan kaivos on vasta aloittanut toimintansa. Maisemointitöitä ei voida vielä toteuttaa toiminnan tässä vaiheessa.

9. MUUT YLEISEN JA YKSITYISEN EDUN KANNALTA VÄLTTÄMÄTTÖMÄT JA LUVAN EDELLYTYSTEN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄT SEIKAT

Ei huomioitavaa.

Salossa 2.2.2026

JoKa Infra Oy

Johannes Karjalainen

Ympäristö- ja yhdyskuntatekniikan insinööri

Lesel Oy

Pekka Leikkonen

Pekka Erjala

Liitteet:

1. Ortokuva nykytilanteesta
2. Kalkkisillan kaivos Asianosaiset